

Het bestuur van de Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie van Accountants
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

Nieuwegein, 1 juni 2016

Betreft: Aanvulling op Consultatiedocument Nadere Voorschriften Kwaliteitssystemen inzake
administratiekantoren d.d. 28 april 2016

Geacht bestuur,

SRA Bureau Vaktechniek heeft de Aanvulling op Consultatiedocument Nadere Voorschriften Kwaliteitssystemen inzake administratiekantoren d.d. 28 april 201 met interesse gelezen. In dit schrijven doen wij hierbij onze reactie op de in het consultatiedocument opgenomen vragen toekomen.

Voorafgaande opmerkingen

Voorafgaand aan het verstrekken van onze reactie op de in het consultatiedocument gestelde vragen worden eerst de volgende opmerkingen geplaatst.

Allereerst wordt hier verwezen naar hetgeen SRA in haar reactie van 19 april jl. op het Consultatiedocument Nadere Voorschriften Kwaliteitssystemen d.d. 17 februari 2016 en aanvulling derde lid NV COS heeft gegeven. Het gaat hierbij met name om hetgeen onder 'Aanvullend' is opgenomen over het optreden met een zgn. administratiekantoor en de overwegingen die daarbij naar voren zijn gebracht. Deze reactie van 19 april 2016 maakt onlosmakelijk onderdeel uit van deze reactie op deze nu aanvullend gestelde consultatievragen.

Naar onze mening geeft de NBA in de inleidende tekst van het aanvullende consultatiedocument een onjuiste interpretatie van de huidige regelgeving. Met name wordt hierbij geen rekening gehouden met de samenhang in de regelgeving.

Definitie van een accountantskantoor

Verwezen wordt naar de NVAKass en NVAKaav waarin een accountantskantoor als volgt wordt gedefinieerd:

- de organisatorische eenheid waarbij een registeraccountant / Accountant Administratieconsulent werkzaam is of waaraan een registeraccountant / Accountant Administratieconsulent verbonden is **en** waarbinnen één of meer registeraccountants of Accountants-Administratieconsulenten voor een cliënt bedrijfsmatig professionele diensten verrichten, bestaande uit assurance-opdrachten of aan assurance verwante opdrachten en eventueel overige opdrachten, die niet beschikt over een vergunning als bedoeld in artikel 5 van de Wet toezicht accountantsorganisaties **of**
- de accountantsorganisatie ter zake van uitgevoerde professionele diensten bestaande uit assurance-opdrachten of aan assurance verwante opdrachten en eventueel overige opdrachten, die niet onder de werkingssfeer van de Wet toezicht accountantsorganisaties vallen;

Aldus worden in deze definitie twee belangrijke voorwaarden gesteld:

1. binnen het kantoor ('de organisatorische eenheid') moet een accountant werkzaam zijn of een accountant moet daaraan verbonden zijn **en**
2. er moeten binnen het kantoor voor een cliënt bedrijfsmatig professionele diensten worden verricht door een accountant.

Let op: ter voorkoming van misverstanden is het woordje 'en' hier vetgedrukt. Voordat een kantoor kwalificeert als een accountantskantoor dient aan beide voorwaarden te zijn voldaan.

Van toepassing zijnde regelgeving

Bij een accountantskantoor geldt vervolgens dat het type dienst dat door de accountant wordt verricht, bepalend is voor de regelgeving die op het kantoor van toepassing is:

1. indien assuranceopdrachten worden uitgevoerd, zijn (in ieder geval¹) de NVAKass van toepassing (zie artikel 2 lid 3.a. NVAKass);
2. indien aan assurance verwante opdrachten (Standaard 4400 en 4410) worden uitgevoerd, zijn de NVAKaav van toepassing (zie artikel 2 lid 1 NVAKaav);
3. indien geen van voorgaande werkzaamheden worden uitgevoerd, maar alleen Overige opdrachten – waaronder die op grond van Standaard 5500N, maar denk ook aan overige werkzaamheden op het terrein van financiële verslaglegging, administratieve organisatie, bedrijfseconomie en belastingen – is alleen de VGBA van toepassing.

In situatie 3 zijn de NVAKass of NVAKaav niet van toepassing. Deze kantoren behoeven derhalve niet te voldoen aan de absolute voorschriften, zoals opgenomen in artikel 3 tot en met 8 van de NVAKaav, waaronder het zorg dragen voor een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en waarneming. Tevens behoeven deze kantoren geen kwaliteitsbeheersingssysteem aan te houden. Alleen de VGBA is (op de individuele accountant) van toepassing.

Samenhang huidige regelgeving

Naar onze mening geeft de NBA in de inleidende tekst van het aanvullende consultatiestuk een onjuiste interpretatie van de huidige regelgeving. In de regelgeving is immers de samenhang in de bepalingen van de huidige regelgeving van essentieel belang. Hierbij gaat het om de volgende drie elementen:

- het begrip "verbonden zijn aan" dient, op basis van de VGBA, waarnaar in de NVAK's wordt verwezen, breed te worden uitgelegd. Hieronder valt ook indirect aandeelhouderschap van een RA of AA van een entiteit, die dochter is van een accountantskantoor.
- in de definitie van accountantskantoor is een essentieel element dat minimaal ass- of aav-opdrachten worden uitgevoerd binnen de organisatie.
- in de NVAK's is qua uitvoering van ass- en aav-opdrachten bepaald, dat deze door een RA of AA of – m.u.v. samenstelopdrachten – door een andere professional moeten worden uitgevoerd.

Door de samenhang in deze bepalingen valt niet te ontkomen aan de NVAK-regelgeving zodra binnen een organisatie-eenheid ass- of aav-opdrachten worden uitgevoerd en dat is in lijn met de internationale regelgeving, vastgelegd in ISQC1.

In de interpretatie van de NBA wordt de uitvoering van de opdracht door een RA of AA als voorwaarde gesteld om te voldoen aan de definitie van accountantskantoor. De samenhang met de bepaling over de verplichte uitvoering van ass en aav-opdrachten door een accountant wordt daarmee miskend.

Elke andere interpretatie zou overigens ook betekenen dat de NBA niet voldoet aan haar verplichtingen ten opzichte van IFAC, namelijk om ISQC1, verplicht te stellen, in alle situaties, waar accountants betrokken zijn bij ass- of aav-opdrachten.

¹ De situatie waarin sprake is van een Wta-vergunning wordt in het bestek van deze notitie buiten beschouwing gelaten.

Rekening houdend met deze voorafgaande opmerkingen komt SRA met de volgende reactie:

Vraag a

In de huidige voorstellen van de NBA voor de NVKS is er nog steeds ruimte dat een accountant werkzaam is op, samenwerkt met of deelneemt in een administratiekantoor. Bent u het hier mee eens? (Graag aangeven waarom wel of niet)

Reactie SRA

Nee, SRA is het hier niet mee eens. Verwezen wordt naar de Voorafgaande opmerkingen.

De NBA is, gezien de genoemde verplichting ten opzichte van IFAC en gezien de wenselijkheid van kwaliteitsbeheersing in alle situaties waarin accountants betrokken zijn bij NVKS-opdrachten (ass- en aav-opdrachten), verplicht betrokkenheid of deelname in een administratiekantoor te verbieden.

In de interpretatie van SRA - zie hiervoor, alsmede in de door SRA uitgebrachte Praktijkhandreiking Accountantskantoor versus Administratiekantoor d.d. 14 december 2015 - gebeurt dat al met de thans voorgestelde NVKS omdat daarin de hiervoor genoemde samenhang niet gewijzigd is ten opzichte van de huidige regelgeving.

Gezien de blijkbaar bestaande interpretatieverschillen op dit punt is SRA van mening dat de juiste interpretatie in de nieuwe regelgeving verduidelijkt moet worden door:

- expliciet in de regelgeving aan te geven wanneer sprake is van verbondenheid, waarbij o.a. indirect aandeelhouderschap als zodanig kwalificeert;
- de definitie van accountantskantoor als volgt te herformuleren: een organisatie, die een NVKS-opdracht uitvoert en waaraan een accountant is verbonden;
- in de regelgeving of de toelichting te verduidelijken dat een “administratiekantoor” niet is toegestaan, waarbij mede kan worden verwezen naar ISQC1.

De vragen b en c zijn alleen relevant als u vindt dat de samenwerking tussen accountants(kantoren) en administratiekantoren (deels) verboden moet worden:

Vraag b

Moet de NBA in uw optiek verbieden dat een individuele accountant betrokken is bij de opdrachtuitvoering, bedrijfsvoering of op enige wijze deelneemt in een administratiekantoor waar assurance- of aan assurance verwante opdrachten worden uitgevoerd?. Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag c

Of moet er wat geregeld worden voor de samenwerking tussen een accountantseenheid en een administratiekantoor? De samenwerking zou bijvoorbeeld verboden kunnen worden door lid a onder 2 van artikel 8 als volgt aan te vullen.

.... hij geen informatie heeft die er op wijst dat de accountantseenheid of een onderdeel van het Nederlandse deel van haar netwerk1 NVKS opdrachten laat uitvoeren onder de eindverantwoordelijkheid van anderen dan accountants of eindverantwoordelijke professionals.
Zou deze aanpak voor u toereikend zijn? Kunt u uw antwoord toelichten?

Reactie SRA op vragen b. en c.

Gezien onze reactie bij vraag 1 kan van samenwerking tussen een accountantseenheid en een administratiekantoor geen sprake zijn. De voorgestelde aanvulling van artikel 8 expliciteert dat samenwerking met een administratiekantoor niet is toegestaan en heeft dus, gezien onze reactie op vraag 1, onze instemming.

Mocht u naar aanleiding van onze visie nog vragen hebben, neemt u dan gerust contact met ons op.

Hoogachtend,
Namens SRA Bureau Vaktechniek

Drs. H. Kats RA